Examenul de bacalaureat naţional 2020 Proba E. d) Chimie organică

Test 7

- Toate subjectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I (30 de puncte)

Subjectul A.

Citiţi următoarele enunţuri. Dacă apreciaţi că enunţul este adevărat scrieţi, pe foaia de examen, numărul de ordine al enunţului şi litera A. Dacă apreciaţi că enunţul este fals scrieţi, pe foaia de examen, numărul de ordine al enunţului şi litera F.

- **1.** Amestecul organic de reacție format la clorurarea fotochimică a propanului conține trei compuși monohalogenați.
- 2. Alcanii decolorează soluția de brom în tetraclorură de carbon.
- 3. Naftalina și toluenul sunt hidrocarburi aromatice mononucleare.
- 4. Cauciucurile sintetice au proprietăți de elastomer, asemenea cauciucului natural.
- 5. Celuloza este solubilă în reactivul Fehling.

10 puncte

Subjectul B.

Pentru fiecare item de mai jos, notați pe foaia de examen numărul de ordine al itemului însoțit de litera corespunzătoare răspunsului corect. Fiecare item are un singur răspuns corect.

1. Prezintă în moleculă numai grupe funcționale monovalente:

a. cisteina;b. glicerina;d. serina.

2. Regula lui Markovnikov se aplică în cazul reacției dintre:

a. 2-butenă și brom, în tetraclorură de carbon; c. 1-butenă și hidrogen, în prezența nichelului;

b. 2-butenă și apă, în mediu acid; **d.** 1-butenă și acid clorhidric.

3. Reacția care are loc la oxidarea etanolului cu soluție acidă de permanganat de potasiu conduce la formarea acidului etanoic:

 $aCH_3-CH_2-OH + bKMnO_4 + 6H_2SO_4 \rightarrow aCH_3-COOH + 2K_2SO_4 + 4MnSO_4 + cH_2O$.

Coeficienții stoechiometrici a, b și c ai ecuației reacției sunt:

a. a=5; b=11; c=4; **b.** a=11; b=5; c=4; **c.** a=5; b=4; c=11; **d.** a=4; b=11; c=5.

4. Tristearina:

a. este o trigliceridă lichidă; c. se topeste pe un interval de temperatură;

b. formează un amestec omogen cu toluenul; d. formează la hidroliză, în mediu acid, săpun.

5. Substanța din compoziția aspirinei, care are acțiune analgezică, antipiretică și antiinflamatoare, este:

a. acidul salicilic; c. acidul acetilsalicilic;

b. acidul ortosilicic; **d.** acidul stearic.

10 puncte

Subjectul C.

Scrieţi, pe foaia de examen, numărul de ordine al denumirii compusului organic din coloana **A** însoţit de litera din coloana **B**, corespunzătoare unei utilizări a acestuia. Fiecărei cifre din coloana **A** îi corespunde o singură literă din coloana **B**.

A B

a. solvent
 zaharoză
 naftalină
 ia. solvent
 explozibil
 indulcitor

4. etanol **d.** stingător de incendii

5. trinitrotoluen **e.** combustibil pentru aparate de sudură

f. insecticid

10 puncte

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)

Subjectul D.

Un compus organic (A) are următoarea formulă de structură:

1. a. Notati denumirea grupelor functionale din molecula compusului organic (A).

b. Scrieți raportul atomic C_{terțiar}: C_{cuatemar} din molecula compusului (A).
2. Notați numărul electronilor neparticipanți la legături chimice din molecula compusului (A).
3. Scrieți formula de structură a unui izomer de poziție al compusului (A).
2 puncte

4. a. Notati formula moleculară a compusului (A).

b. Determinați raportul masic de combinare C : O : N din compusul (A).

 Calculaţi masa de toluen, exprimată în grame, care conţine jumătate din masa de carbon existentă în 36,9 g de compus (A).

4 puncte

Subjectul E.

1. Reactia de dehidrogenare a alcanilor are importantă deosebită pentru obținerea alchenelor.

a. Scrieti ecuatia reactiei de dehidrogenare a *n*-butanului, pentru formarea alchenei simetrice.

b. Notati denumirea stiintifică (I.U.P.A.C.) a alchenei formată în reactia de la punctul a. 3 puncte

2. Etanalul se obtine prin reactia acetilenei cu apa, în prezentă de acid sulfuric si săruri de mercur.

a. Scrieți ecuația reacției de obținere a etanalului din acetilenă. Utilizați formule de structură pentru compușii organici.

b. Notati tipul reactiei dintre acetilenă si apă.

3 puncte

- 3. Calculați masa de etanal, exprimată în grame, care se obține stoechiometric din 560 L de acetilenă, de puritate 80%, măsurați în condiții normale de temperatură și de presiune. Se consideră că impuritățile nu reacționează cu apa.
 4 puncte
- 4. Scrieți ecuația reacției de obținere a 1-cloronaftalinei din naftalină și clor, în prezența clorurii de fier(III). Utilizați formule de structură pentru compușii organici.
 2 puncte
- **5.** În urma clorurării catalitice a 64 g de naftalină s-au obținut 0,45 mol de 1-cloronaftalină. Determinați randamentul reacției. **3 puncte**

Mase atomice: H- 1; C- 12; N- 14; O- 16.

Volumul molar (conditii normale): V = 22,4 L·mol⁻¹.

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Subjectul F.

1. Scrieti ecuatia reactiei care stă la baza utilizării metanolului drept combustibil.

2 puncte

- 2. Calculati volumul de dioxid de carbon, exprimat în litri, măsurat în conditii normale de temperatură si presiune, format la arderea metanolului în 168 L de aer, cu 20% oxigen, procente volumetrice. 3 puncte
- 3. a. Scrieti ecuatia reactiei de obtinere a acetatului de magneziu din acid acetic si oxid de magneziu.
- b. O solutie de acid acetic contine 240 g de apă și are concentrația procentuală masică 20%. Calculați cantitatea de acetat de magneziu, exprimată în moli, care se obtine stoechiometric din reactia oxidului de 5 puncte magneziu cu acidul acetic din solutie.
- 4. Scrieti ecuatia reactiei de hidrogenare a acidului oleic, în prezenta nichelului. Utilizati formule de structură pentru compusii organici. 2 puncte
- 5. Calculati masa de acid oleic separat dintr-o probă de ulei, exprimată în grame, stiind că pentru hidrogenarea acidului oleic s-au utilizat 7,38 L de hidrogen, măsurati la 27°C si 1 atm. 3 puncte

Subjectul G.

- 1. Un aminoacid monoamino-monocarboxilic (A) formează prin condensare o dipeptidă simplă (P), care contine 35 de atomi în moleculă. Aminoacidul nu conține alte grupe funcționale în moleculă.
 - a. Determinati formula moleculară a aminoacidului (A)
 - b. Scrieti formula de structură si notati denumirea stiintifică (I.U.P.A.C.) a aminoacidului (A). 6 puncte
- 2. Scrieti ecuatia reactiei de condensare a cisteinei pentru a obtine o dipeptidă simplă. 2 puncte
- 3. Un amestec echimolecular de glucoză și fructoză conține 72 g de carbon. Calculați masa amestecului de monozaharide, exprimată în grame. 4 puncte
- **4.** Scrieți formula de structură Haworth a α -glucopiranozei.

2 puncte

5. Notati numărul de izomeri optici ai 2-butanolului. 1 punct

Mase atomice: H- 1; C- 12; O- 16; Mg- 24.

Constanta molară a gazelor: R = 0,082 L:atm:mol-1·K-1. Volumul molar (condiții normale): V = 22,4 L·mol⁻¹.